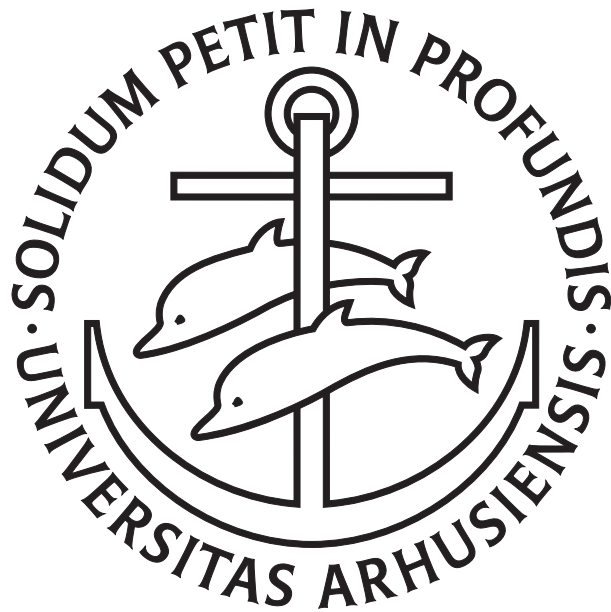


MÅLEPUNKT  
RIEMANSK GEOMETRI – E08



JAKOB LINDBLAD BLAAVAND  
2005 3675

27. OKTOBER 2008

INSTITUT FOR MATEMATISKE FAG  
AARHUS UNIVERSITET

# 1 indledning

Det komplekse vektorrum  $\mathbb{C}^{n+1}$  identificeres med  $\mathbb{R}^{2n+2}$  via  $z = (z^0, \dots, z^n)$  identificeres med  $(x^0, y^0, x^1, y^1, \dots, x^n, y^n)$ , hvor  $z^j = x^j + iy^j$ . Det komplekse projektive rum defineres som kvotientrummet af  $\mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\}$  for ækvivalensrelationen  $z \sim z'$  hvis der findes  $c \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$  sådan at  $z' = cz$ . Ækvivalensklasserne betegnes  $[z^0, \dots, z^n]$ .

## 2 Opgaver

### Opgave 1.(a)

Lad  $M(n+1, \mathbb{C}) \cong \mathbb{C}^{(n+1)^2}$  betegne mængden af kvadratiske  $(n+1)$  matricer med komplekse indgange, og lad  $P : \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\} \rightarrow M(n+1, \mathbb{C})$  betegne afbildningen  $P(z) = (zz^*)/(z^*z)$ , hvor  $z \in \mathbb{C}^{n+1}$  er en søjlevektor, og  $z^* = \bar{z}^t$ . Specielt identificeres  $1 \times 1$ -matricen  $z^*z$  med  $\|z\|^2$ . Vis, at  $P$  er en homeomorfi af  $\mathbb{C}P^n$  til billedet af  $P$ , og at  $\mathbb{C}P^n$  er et kompakt Hausdorff rum med tællelig basis.

*Bevis.* Først og fremmest er  $P : \mathbb{C}P^n \rightarrow M(n+1, \mathbb{C})$  veldefineret, da  $P([cz]) = czz^*c^*/|c|^2\|z\|^2 = zz^*/\|z\|^2 = P([z])$ , hvor  $c \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ .

For at vise, at  $P$  er en homeomorfi af  $\mathbb{C}P^n$  til billedet af  $P$  og at  $\mathbb{C}P^n$  er et kompakt Hausdorff rum med tællelig basis bruges Korollar 6.9 fra [Dupont and Madsen(2007)]. Dette korollar siger, at hvis  $X$  og  $Y$  er to topologiske rum, med  $X$  kompakt og  $Y$  Hausdorff, og  $f : X \rightarrow Y$  er en kontinuert, injektiv afbildning, så er  $f : X \rightarrow f(X)$  en homeomorfi, hvor  $f(X)$  har sportopologien i  $Y$ .

For at kunne bruge dette korollar, med  $X = \mathbb{C}P^n$  og  $Y = M(n+1, \mathbb{C})$ , skal vi vide at  $M(n+1, \mathbb{C})$  er Hausdorff, men da  $M(n+1, \mathbb{C}) \cong \mathbb{C}^{(n+1)^2} \cong \mathbb{R}^{2(n+1)^2}$  er  $M(n+1, \mathbb{C})$  Hausdorff fordi  $\mathbb{R}^m$  er det for alle naturlige tal  $m$ . Vi skal også vide, at  $P$  er kontinuert og injektiv. Men Lemma 5.12 fra [Dupont and Madsen(2007)] giver, at  $P : \mathbb{C}P^n \rightarrow M(n+1, \mathbb{C})$  er kontinuert hvis og kun hvis  $P \circ \pi : \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\} \rightarrow M(n+1, \mathbb{C})$  er kontinuert, hvor  $\pi : \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}P^n$  er kvotientafbildningen,  $z \mapsto [z]$ .  $P \circ \pi(z) = zz^*/z^*z$ , og da  $zz^*$  er kontinuert som funktion af  $z$  (hver indgang i matricen er blot monomielle udtryk i koordinaterne af  $z$ ), og  $1/\|z\|^2$  er kontinuert som funktion af  $z$ , da  $z \neq 0$ , så er  $P$  kontinuert.

$P$  er ligeledes injektiv, fordi antag at  $P(z_1) = P(z_2)$  for  $z_1, z_2 \in \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\}$ , så er  $z_1 z_1^*/\|z_1\|^2 = z_2 z_2^*/\|z_2\|^2$ , og ganges nu med  $z_1$  på hver side, så fås at

$$z_1 = \frac{z_1 z_1^* z_1}{\|z_1\|^2} = z_2 \frac{z_2^* z_1}{\|z_2\|^2}. \quad (1)$$

$\frac{z_2^* z_1}{\|z_2\|^2} \in \mathbb{C}$ , og hvis  $\frac{z_2^* z_1}{\|z_2\|^2} = 0$  er  $z_1 = 0$  pr. (1), hvilket vi antog at den ikke var. Derfor er  $\frac{z_2^* z_1}{\|z_2\|^2} \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ , hvormed  $z_1 \sim z_2$  og  $P$  er injektiv som afbildning fra  $\mathbb{C}P^n$  til  $M(n+1, \mathbb{C})$ .

Det eneste der nu mangler er, at  $\mathbb{C}P^n$  skal være kompakt. Hvis  $\mathbb{C}P^n$  er billedet af et kompakt rum under en kontinuert afbildning, er  $\mathbb{C}P^n$  kompakt (sætning 6.7 [Dupont and Madsen(2007)]). Den kontinuerte afbildning der skal bruges er kvotient afbildningen  $\pi : \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}P^n$ . Denne er kontinuert pr. definitionen af kvotienttopologien på  $\mathbb{C}P^n$ . Hvis vi restringerer denne kvotientafbildning til sfæren  $S^{2n+1} \subset \mathbb{C}^{n+1}$  der er kompakt (en lukket og begrænset delmængde af  $\mathbb{R}^{2n+2}$ ), og det kan vises at  $\pi|_{S^{2n+1}} : S^{2n+1} \rightarrow \mathbb{C}P^n$  er surjektiv, så er  $\mathbb{C}P^n$  kompakt.  $\pi|_{S^{2n+1}}$  er

surjektiv, hvis der i hver ækvivalensklasse i  $\mathbb{C}P^n$  findes et element der har norm 1. Lad derfor  $[z^0, \dots, z^n] \in \mathbb{C}P^n$  være givet.  $z = (z^0, \dots, z^n) \simeq (x^0, y^0, \dots, x^n, y^n)$  er ækvivalent til  $(x^0, y^0, \dots, x^n, y^n) / \sqrt{\sum_i (x^i)^2 + (y^i)^2} \in S^{2n+1}$ . Dermed findes der i hver ækvivalensklasse et element i  $S^{2n+1}$ . Dermed er  $\pi|_{S^{2n+1}}$  surjektiv, og  $\mathbb{C}P^n$  kompakt.

Nu er alle forudsætninger i Korollar 6.9 opfyldt, og  $P : \mathbb{C}P^n \rightarrow P(\mathbb{C}P^n) \subset M(n+1, \mathbb{C})$  er en homeomorfi, når  $P(\mathbb{C}P^n)$  udstyres med sportopologien.

Da vi nu har en homeomorfi mellem  $\mathbb{C}P^n$  og  $P(\mathbb{C}P^n)$  har de to mængder samme topologiske egenskaber. Det betyder specielt, at da  $P(\mathbb{C}P^n)$  er Hausdorff og har tællelig basis – den er jo udstyret med sportopologien, og sportopologien arver disse topologiske egenskaber fra  $M(n+1, \mathbb{C})$  – så er  $\mathbb{C}P^n$  også Hausdorff og har tællelig basis. Dermed er det ønskede vist. □

### Opgave 1.(b)

Vis, at  $\mathbb{C}P^n$  er en glat mangfoldighed med kort givet ved  $(U_i, w_i), i = 0, \dots, n$ , hvor

$$U_i = \{[z^0, \dots, z^n] : z^i \neq 0\} \quad w_i([z]) = \left( \frac{z^0}{z^i}, \dots, \frac{z^{i-1}}{z^i}, \frac{z^{i+1}}{z^i}, \dots, \frac{z^n}{z^i} \right),$$

og at  $P$  er en indlejring.

*Bevis.* Hvis vi skal vise, at  $(U_i, w_i)$  er et kort, skal vi først være sikre på, at  $w_i$  er veldefineret. Men lad  $c \in \mathbb{C} \setminus \{0\}$ , og lad  $z \in \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\}$ , da er  $cz = (cz^0, \dots, cz^n)$ , og derfor er

$$w_i([cz]) = \left( \frac{cz^0}{cz^i}, \dots, \frac{cz^{i-1}}{cz^i}, \frac{cz^{i+1}}{cz^i}, \dots, \frac{cz^n}{cz^i} \right) = \left( \frac{z^0}{z^i}, \dots, \frac{z^{i-1}}{z^i}, \frac{z^{i+1}}{z^i}, \dots, \frac{z^n}{z^i} \right) = w_i([z]),$$

hvormed  $w_i$  er veldefineret.

Dernæst skal det ses, at  $U_i \subset \mathbb{C}P^n$  er åben. Pr. definition af kvotienttopologien på  $\mathbb{C}P^n$  er  $U_i$  åben hvis og kun hvis  $\pi^{-1}(U_i)$  er åben i  $\mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\}$ , hvor  $\pi$  er kvotientafbildningen fra ovenstående opgave.

$$\begin{aligned} \pi^{-1}(U_i) &= \{z \in \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\} : \pi(z) \in U_i\} \\ &= \{z \in \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\} : (\pi(z))^i \neq 0\} \\ &= \{z \in \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\} : z^i \neq 0\}, \end{aligned}$$

hvor sidste mængde er åben i  $\mathbb{C}^{n+1}$  og dermed åben i  $\mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\}$ . Mængden er åben i  $\mathbb{C}^{n+1}$  fordi det er komplementet til planen i  $\mathbb{C}^{n+1}$  hvor  $z^i = 0$ , og planen er lukket. Dermed er  $U_i$ 'erne åbne mængder i  $\mathbb{C}P^n$ . Tilmeld er det klart, at  $U_i$ 'erne overdækker  $\mathbb{C}P^n$ .

Til at vise, at  $w_i$  er en homeomorfi, bruges Lemma 5.12 fra [Dupont and Madsen(2007)]. Dette lemma giver, at  $w_i : U_i \rightarrow \mathbb{C}^n$  er kontinuert hvis og kun hvis  $w_i \circ \pi : \pi^{-1}(U_i) \rightarrow \mathbb{C}^n$  er kontinuert.

For  $z \in \mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\}$ , hvor  $z^i \neq 0$  er

$$w_i \circ \pi(z) = \left( \frac{z^0}{z^i}, \dots, \frac{z^{i-1}}{z^i}, \frac{z^{i+1}}{z^i}, \dots, \frac{z^n}{z^i} \right)$$

klart kontinuert, og derfor er  $w_i$  altså også kontinuert. Den inverse til  $w_i$  er givet ved  $w_i^{-1}(z^0, \dots, z^{i-1}, z^{i+1}, \dots, z^n) = [z^0, \dots, z^{i-1}, 1, z^{i+1}, \dots, z^n]$  fordi det ses ved

sammensætning at  $w_i \circ w_i^{-1} = id$  og  $w_i^{-1} \circ w_i = id$ :

$$\begin{aligned} w_i \circ w_i^{-1}(z^0, \dots, z^{i-1}, z^{i+1}, \dots, z^n) &= w_i([z^0, \dots, z^{i-1}, 1, z^{i+1}, \dots, z^n]) \\ &= (z^0, \dots, z^{i-1}, z^{i+1}, \dots, z^n). \\ w_i^{-1} \circ w_i([z^0, \dots, z^n]) &= w_i^{-1}\left(\frac{z^0}{z^i}, \dots, \frac{z^{i-1}}{z^i}, \frac{z^{i+1}}{z^i}, \dots, \frac{z^n}{z^i}\right) \\ &= \left[\frac{z^0}{z^i}, \dots, \frac{z^{i-1}}{z^i}, 1, \frac{z^{i+1}}{z^i}, \dots, \frac{z^n}{z^i}\right] \\ &= \left[\frac{z^0 z^i}{z^i}, \dots, \frac{z^{i-1} z^i}{z^i}, z^i, \frac{z^{i+1} z^i}{z^i}, \dots, \frac{z^n z^i}{z^i}\right] \\ &= [z^0, \dots, z^n]. \end{aligned}$$

At  $w_i^{-1}$  er kontinuert, kan ses ved at betragte den kontinuerte afbildning  $W_i : \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{C}^{n+1}$ , givet ved  $(z^0, \dots, z^{i-1}, z^{i+1}, \dots, z^n) \mapsto (z^0, \dots, z^{i-1}, 1, z^{i+1}, \dots, z^n)$ .  $w_i^{-1} = W_i \circ \pi$ , og da  $W_i$  og  $\pi$  er kontinuerte afbildninger er  $w_i^{-1}$  også kontinuert, pr. sammensætning af kontinuerte afbildninger. Dermed er  $w_i$  en homeomorfi.

For at  $(U_i, w_i)$  er et kort, skal  $w_i(U_i) \subset \mathbb{C}^n$  være en åben mængde. Men hvis  $\mathbb{C}^n$  identificeres med det affine underrum af  $\mathbb{C}^{n+1}$ , hvor  $z^i = 1$ , så kan  $w_i([z])$  ses som punktet hvor linjen  $w_i([z])$  ( $[z]$  betegner en linje gennem origo i det komplekse rum  $\mathbb{C}^{n+1}$ ), skærer det affine underrum. Dermed er  $w_i(U_i) = \mathbb{C}^n$ , og  $w_i(U_i)$  er en åben mængde i  $\mathbb{C}^n$ . Dermed er  $(w_i, U_i)$  et kort.

Det sidste der mangler for at kortene  $(U_i, w_i)$  definerer en differentiable struktur på  $\mathbb{C}P^n$  er, at de skal have glat overlap. Lad derfor  $(U_i, w_i)$  og  $(U_j, w_j)$  være to kort, hvor  $i \neq j$ .

$$w_i \circ w_j^{-1} : w_j(U_i \cap U_j) \rightarrow w_i(U_i \cap U_j),$$

hvor  $w_j(U_i \cap U_j)$  og  $w_i(U_i \cap U_j)$  er åbne mængder i  $\mathbb{C}^n$  da  $w_j$  og  $w_i$  er homeomorfier til en åben mængde i  $\mathbb{C}^n$  og  $U_i$  og  $U_j$  er åbne i  $\mathbb{C}P^n$ .

$$\begin{aligned} w_i \circ w_j^{-1}(z^0, \dots, z^{j-1}, z^{j+1}, \dots, z^n) &= w_i(z^0, \dots, z^{j-1}, 1, z^{j+1}, \dots, z^n) \\ &= \left(\frac{z^0}{z^i}, \dots, \frac{z^{i-1}}{z^i}, \frac{z^{i+1}}{z^i}, \dots, \frac{z^{j-1}}{z^i}, \frac{1}{z^i}, \frac{z^{j+1}}{z^i}, \dots, \frac{z^n}{z^i}\right). \end{aligned}$$

Da  $z^i \neq 0$  for  $z \in w_j(U_i \cap U_j)$  er  $w_i \circ w_j^{-1}$  klart differentiablel. På tilsvarende vis, ses det at  $w_j \circ w_i^{-1} : w_i(U_i \cap U_j) \rightarrow w_j(U_i \cap U_j)$  er differentiablel. Hvis vi derfor lader atlasset til  $\mathbb{C}P^n$  være alle  $(U_i, w_i)$ ,  $i = 0, \dots, n$ , så er  $\mathbb{C}P^n$  en differentiablel mangfoldighed. Faktisk er overlappene ikke blot glatte, men også holomorfe. Dermed gør det  $\mathbb{C}P^n$  til en kompleks mangfoldighed.

Vi skal nu se, at ikke nok med at  $\mathbb{C}P^n$  er en glat mangfoldighed i sig selv, så er det faktisk også en indlejret delmangfoldighed af  $M(n+1, \mathbb{C})$ . Det bliver  $\mathbb{C}P^n$  netop hvis  $P$  er en indlejring.

$P$  er en indlejring, hvis  $P$  er en immersion og en homeomorfi til billedet af  $P$ , hvor billedet af  $P$  er givet sportopologien. Det er netop vist, at  $P$  er en homeomorfi, så tilbage er at vise, at  $P$  er en immersion. For at  $P$  er en immersion, skal  $P_* : T_q \mathbb{C}P^n \rightarrow T_{P(q)} M(n+1, \mathbb{C})$  være injektiv for alle  $q \in \mathbb{C}P^n$ . Med andre ord skal jacobianten af  $id \circ P \circ w_i^{-1} : w(U_i) \rightarrow M(n+1, \mathbb{C})$  være injektiv i alle punkter  $q \in U_i$  og for alle  $i$ . På  $M(n+1, \mathbb{C})$  er der blot valgt identitetskortet, og derfor undlades dette at skrives i det efterfølgende. Det er naturligvis nok at vise, at jacobianten er injektiv for  $i = 0$ , for det følgende argument virker, med mindre ændringer, for alle andre  $i$ .

Lad  $z \in w_0(U_0)$ . Da er  $w_0^{-1}(z) = w_0^{-1}(z^1, \dots, z^n) = [1, z^1, \dots, z^n]$ , og

$$\begin{aligned} P \circ w_0^{-1}(z^1, \dots, z^n) &= \frac{1}{1 + \sum_{i=1}^n |z^i|^2} \begin{pmatrix} 1 \\ z^1 \\ \vdots \\ z^n \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & \bar{z}^1 & \dots & \bar{z}^n \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{1 + \sum_{i=1}^n |z^i|^2} \begin{pmatrix} 1 & \bar{z}^1 & \dots & \bar{z}^n \\ z^1 & |z^1|^2 & \dots & z^1 \bar{z}^n \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ z^n & z^n \bar{z}^1 & \dots & |z^n|^2 \end{pmatrix}. \end{aligned}$$

Lad nu  $\pi$  betegne projektionen på første søjle i matricen  $P \circ w_0^{-1}(z)$ , så er

$$\pi \circ P \circ w_0^{-1}(z) = \frac{1}{1 + \sum_{i=1}^n |z^i|^2} \begin{pmatrix} 1 \\ z^1 \\ \vdots \\ z^n \end{pmatrix},$$

og lad endelig  $T$  betegne afbildningen

$$\begin{pmatrix} u^0 \\ u^1 \\ \vdots \\ u^n \end{pmatrix} \mapsto u_0^{-1} \begin{pmatrix} u^0 \\ u^1 \\ \vdots \\ u^n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ \frac{u^1}{u^0} \\ \vdots \\ \frac{u^n}{u^0} \end{pmatrix},$$

således at

$$S(z) = T \circ \pi \circ P \circ w_0^{-1}(z) = \begin{pmatrix} 1 \\ z^1 \\ \vdots \\ z^n \end{pmatrix}.$$

$S : w_0(U_0) \rightarrow \mathbb{C}^{n+1}$  er en veldefineret afbildning, fordi  $u^0$ 'et i vektoren som  $T$  bruges på, altid er forskellig fra 0.

Af kædereglen er  $D_q S = D_{P \circ w_0^{-1}(q)}(T \circ \pi) D_q(P \circ w_0^{-1})$ ,  $q \in w_0(U_0)$ , så hvis jacobianten af  $S$  er injektiv, så er jacobianten af  $P \circ w_0^{-1}$  injektiv. Det smarte ved dette, er at jacobianten af  $S$  er meget lettere at udregne end jacobianten af  $P \circ w_0^{-1}$ .

$$D_q S = \begin{pmatrix} 0 & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & 0 \\ 1 & i & 0 & \dots & \dots & \dots & 0 \\ 0 & 0 & 1 & i & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & \dots & \dots & 0 & 1 & i \end{pmatrix} \quad \text{for alle } q \in w_0(U_0).$$

Søjlerne i  $D_q S$  er lineært uafhængige i  $\mathbb{R}$ , hvormed  $D_q S : \mathbb{R}^{2n} \rightarrow \mathbb{C}^{n+1} \cong \mathbb{R}^{2n+2}$  er injektiv. Som nævnt er dermed også  $D_q(P \circ w_0^{-1})$  injektiv, hvormed  $P$  er en immersion, og  $P$  er en indlejring.

I undertegnede seminar 'Embedded Submanifolds' blev det vist, at en glat indlejring, rent faktisk er en diffeomorfi. Det nævnes at  $P$  er en diffeomorfi, da det skal bruges i et senere spørgsmål.  $\square$

### Opgave 1.(c)

Ved brug af notationen  $dz^j = dx^j + idy^j$ ,  $d\bar{z}^j = dx^j - idy^j$  for  $x + iy \in \mathbb{C}$ , vis da, at den euklidiske metrik i  $\mathbb{C}^{n+1}$  er givet ved

$$g = \sum_j d\bar{z}^j dz^j \quad (2)$$

og den euklidiske metrik i  $M(n+1, \mathbb{C})$  ved

$$g = \sum_{j,k} d\bar{z}^{j,k} dz^{j,k} = \text{Tr}(dz^* dz). \quad (3)$$

*Bevis.* Beviset for første del er enkelt udregning:

$$\begin{aligned} g &= \sum_{j=0}^n d\bar{z}^j dz^j \\ &= \sum_{j=0}^n (dx^j - idy^j)(dx^j + idy^j) \\ &= \sum_{j=0}^n (dx^j dx^j + dy^j dy^j + i(dx^j dy^j - dy^j dx^j)) \\ &= \sum_{j=0}^n (dx^j)^2 + (dy^j)^2, \end{aligned}$$

hvor sidste lighed er givet fordi produkterne er symmetriske produkter. Dermed er det vist, at  $g$  givet ved (2) er den euklidiske metrik i  $\mathbb{C}^{n+1}$ .

På tilsvarende vis, verificeres det at  $g$ , givet ved (3), er den euklidiske metrik i  $M(n+1, \mathbb{C})$ . Hvis  $z \in M(n+1, \mathbb{C})$  er en matrix på formen  $z = (z^{j,k})$ , er  $dz$  også en matrix på formen  $dz = (dz^{j,k})$ . Betragt nu den  $(j, k)$ 'te indgang i  $dz^* dz$ :

$$\begin{aligned} (dz^* dz)^{j,k} &= ((d\bar{z}^{l,m})^t (dz^{l,m}))^{j,k} \\ &= \sum_{i=0}^n ((d\bar{z}^{l,m})^t)^{j,i} (dz^{i,k}) \\ &= \sum_{i=0}^n d\bar{z}^{i,j} dz^{i,k}. \end{aligned}$$

Fra (3) skal vi kun bruge diagonalelementerne i matricen  $dz^* dz$ , så

$$\begin{aligned} \text{Tr}(dz^* dz) &= \sum_{j=k} (dz^* dz)^{j,k} \\ &= \sum_{k=0}^n (dz^* dz)^{k,k} \\ &= \sum_{k=0}^n \sum_{i=0}^n d\bar{z}^{i,k} dz^{i,k} \\ &= \sum_{k=0}^n \sum_{i=0}^n (dx^{i,k} - idy^{i,k})(dx^{i,k} - idy^{i,k}) \\ &= \sum_{k=0}^n \sum_{i=0}^n (dx^{i,k})^2 + (dy^{i,k})^2, \end{aligned}$$

som netop er den euklidiske metrik på  $\mathbb{C}^{(n+1)^2} \cong \mathbb{R}^{2(n+1)^2}$ . Sidste lighed er givet fordi produkterne er symmetriske produkter.

Da  $M(n+1, \mathbb{C})$  er et vektorrum er  $T_p M(n+1, \mathbb{C}) \cong M(n+1, \mathbb{C})$  for ethvert punkt  $p \in M(n+1, \mathbb{C})$ . Dermed vil den euklidiske metrik på  $M(n+1, \mathbb{C})$ ,  $g$ , evalueret på to tangetvektorer i et punkt i  $M(n+1, \mathbb{C})$  være  $g$  evalueret på to matricer  $A, B \in M(n+1, \mathbb{C})$  givet ved  $g(A, B) = \text{Tr}(A^* B)$ . Dette skal vise sig særdeles nyttigt senere.  $\square$

### Opgave 1.(d)

Vis at  $\mathbb{C}P^n$  kan gives en riemannsk metrik sådan, at  $P$  er en isometri til  $P(\mathbb{C}P^n)$  med metrikken induceret fra den euklidiske metrik i  $M(n+1, \mathbb{C})$ .

*Bevis.* En nødvendig betingelse for at  $P$  er en isometri, er at  $P$  er en diffeomorfi – det blev vist i spørgsmål (a).

Hvis  $P$  skal være en isometri skal metrikken  $\tilde{g}$  på  $\mathbb{C}P^n$  være givet ved  $\tilde{g} = P^* g$ , hvor  $g$  er den inducerede metrik på  $P(\mathbb{C}P^n)$  i  $M(n+1, \mathbb{C})$ , og  $P^*$  er pullback af  $P$ . Den inducerede metrik i  $P(\mathbb{C}P^n)$  er blot metrikken i  $M(n+1, \mathbb{C})$  restringeret til vektorer tangent til  $P(\mathbb{C}P^n)$ , og da  $P$  er en diffeomorfi er  $P_*$  en afbildning hvor  $P_* : \mathcal{T}(\mathbb{C}P^n) \rightarrow \mathcal{T}(P(\mathbb{C}P^n))$ , pr. Proposition 4.10 i [Lee(2002)]. Tilmed er  $P_*(X)$  et entydigt bestemt vektorfelt i  $\mathcal{T}(P(\mathbb{C}P^n))$  når  $X \in \mathcal{T}(\mathbb{C}P^n)$ , hvorfor følgende er veldefineret for alle  $p \in \mathbb{C}P^n$  og alle  $X, Y \in \mathcal{T}(\mathbb{C}P^n)$ ,

$$\tilde{g}(X, Y)(p) = g(P_*(X), P_*(Y))(P(p)). \quad (4)$$

Det skal nu blot vises at  $\tilde{g}$  defineret ved (4) er en riemannsk metrik. Af definitionen side 23 i [Lee(1997)] skal  $\tilde{g} \in \mathcal{T}^2(\mathbb{C}P^n)$ , hvilket den tydeligvis er, og derudover skal  $\tilde{g}$  være symmetrisk og positiv definit.

$\tilde{g}$  er symmetrisk fordi  $g$  er symmetrisk:

$$\tilde{g}(X, Y)(p) = g(P_*(X), P_*(Y))(P(p)) = g(P_*(Y), P_*(X))(P(p)) = \tilde{g}(Y, X)(p).$$

$\tilde{g}$  er positiv definit, fordi  $P_*$  er injektiv, da  $P$  er en immersion:

$$0 = \tilde{g}(X, X)(p) = g(P_*(X), P_*(X))(P(p)) \iff P_*(X)(P(p)) = 0 \iff X_p = 0.$$

Dermed er det vist, at  $\mathbb{C}P^n$  kan gives en metrik så  $P$  er en isometri.  $\square$

### Opgave 1.(e)

Vis, at hvis  $S \in U(n+1) \subset M(n+1, \mathbb{C})$  er en unitær matrix, så inducerer afbildningen af  $\mathbb{C}^{n+1}$  givet ved  $S$  en isometri af  $\mathbb{C}P^n$ .

*Bevis.* Lad  $S \in U(n+1)$  være en unitær matrix, og definer afbildningen  $T : \mathbb{C}P^n \rightarrow \mathbb{C}P^n$  ved  $[z] \mapsto [Sz]$ . Vi ønsker at vise, at  $T$  er en isometri af  $\mathbb{C}P^n$ , altså at  $T^* \tilde{g} = \tilde{g}$ .

Lad derfor  $X, Y \in \mathcal{T}(\mathbb{C}P^n)$  og  $[z] \in \mathbb{C}P^n$  være givet. Da er

$$T^* \tilde{g}(X, Y)([z]) = \tilde{g}(T_*(X), T_*(Y))(T([z])) = g((P \circ T)_*(X), (P \circ T)_*(Y))(P(T([z])), \quad (5)$$

hvor sidste lighed er givet af kædereglene og konstruktionen af  $\tilde{g}$ . Da  $P \circ T([z]) = P([Sz]) = \frac{Szz^* S^*}{z^* z} = SP([z])S^*$  er  $P \circ T = \hat{S} \circ P$ , hvor  $\hat{S} : M(n+1, \mathbb{C}) \rightarrow M(n+1, \mathbb{C})$  er similaritets transformationen  $A \mapsto SAS^*$ . Det betyder at  $(P \circ T)_* = (\hat{S} \circ P)_* = \hat{S}_* \circ P_*$ ,

## Litteratur

hvor sidst lighed er kædereglen. Hvis nu  $\hat{S}$  er en isometri af  $M(n+1, \mathbb{C})$  med den euklidiske metrik, kan vi fortsætte regnerierne fra (5):

$$T^* \tilde{g}(X, Y)([z]) = g(\hat{S}_* \circ P_*(X), \hat{S}_* \circ P_*(Y))(SP([z])S^*) = g(P_*(X), P_*(Y))(P([z])) = \tilde{g}(X, Y)(z),$$

hvormed  $T$  er en isometri af  $\mathbb{C}P^n$ .

Det kræver dog, at  $\hat{S}$  er en isometri af  $M(n+1, \mathbb{C})$ . For at se dette skal vi kende  $\hat{S}_*$ . Men da  $\hat{S}$  er en lineær afbildning og  $M(n+1, \mathbb{C})$  er et endeligt dimensionalt vektorrum giver følgende diagram fra Proposition 3.8 [Lee(2002)], at  $\hat{S}_*(A) = SAS^*$  hvor  $A \in M(n+1, \mathbb{C})$ .

$$\begin{array}{ccc} T_p V & \xrightarrow{\cong} & V \\ L_* \downarrow & \circlearrowleft & \downarrow L \\ T_{L(p)} W & \xrightarrow[\cong]{} & W \end{array}$$

Hvis vi vælger  $A, B \in M(n+1, \mathbb{C})$ , så blev det nævnt i spørgsmål (d), at  $g(A, B) = \text{Tr}(A^* B)$ . Dermed er

$$g(\hat{S}_*(A), \hat{S}_*(B)) = g(SAS^*, SBS^*) = \text{Tr}(SA^* S^* SBS^*) = \text{Tr}(SA^* BS^*) = \text{Tr}(A^* B)$$

hvor sidste lighed er kendt fra lineær algebra, da  $\text{Tr}(AB) = \text{Tr}(BA)$ . Dermed er  $\hat{S}$  en isometri af  $M(n+1, \mathbb{C})$ . □

## Litteratur

- [Dupont and Madsen(2007)] Johan L. Dupont and Ib Madsen. *Noter til Geometri*. Januar 2007.
- [Lee(2002)] John M. Lee. *Introduction to Smooth Manifolds*, volume 218 of *Graduate Texts in Mathematics*. Springer, 2002.
- [Lee(1997)] John M. Lee. *Riemannian Manifolds - An introduction to curvature*, volume 176 of *Graduate Texts in Mathematics*. Springer, 1997.